

RP 157/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av jaktlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Syftet med propositionen är att skapa klarhet i de bestämmelser om fångstredskap och fångstmetoder som finns i jaktlagen. Bestämmelserna om vilka fångstredskap som är förbjudna ska härnäst finnas i lagen och genom förordning av statsrådet ska det beskrivas närmare om vilka fångstredskap som är tillåtna.

I jaktlagen tas det enligt förslaget in bestämmelser om dispens från fredningen av bon för vilt och bon för icke fredade fåglar

samt av konstruktioner som hänger samman med bon. Syftet med dessa dispensbestämmelser är att hindra skador från att öka i omfång eller förvärras. I dispensbestämmelserna föreslås dessutom vissa preciseringar.

Regleringen om äganderätten till vilt som har avlivats på beslut av polisen preciseras också.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.2 Internationella konventioner och lagstiftningen i EU	3
Bernkonventionen	3
Habitatdirektivet.....	3
Fågeldirektivet.....	4
1.3 Bedömning av nuläget	4
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
3.1 Ekonomiska konsekvenser	5
3.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet.....	6
3.3 Miljökonsekvenser	6
3.4 Samhälleliga konsekvenser	6
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	6
4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	6
4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	6
DETALJMOTIVERING	8
1 LAGFÖRSLAG	8
2 IKRAFTTRÄDANDE	11
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	12
LAGFÖRSLAG	13
Lag om ändring av jaktlagen	13
BILAGA	17
PARALLELLTEXT	17
Lag om ändring av jaktlagen	17

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Bestämmelserna om fångstredskap och fångstmetoder i gällande jaktlag (615/1993) har sitt ursprung i nationella behov. I samband med att jaktlagen har ändrats har dessa bestämmelser också ändrats för att motsvara djurskyddskraven och kraven i fråga om allmän säkerhet.

Bestämmelserna om fångstredskap och fångstmetoder ändrades i samband med att Finland anslöt sig till Europeiska unionen år 1995. Till de skyldigheter som medlemskapet medförde hörde det nationella genomförandet av rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, nedan *habitatdirektivet*, och rådets direktiv 79/409/EEG om bevarande av vilda fåglar. Rådets direktiv om bevarande av vilda fåglar har kodifierats genom parlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar, nedan *fågeldirektivet*.

Tillstånds- och licenssystemet i jaktlagen sågs över i samband med att viltförvaltningen omstrukturerades. Ändringarna trädde i kraft den 1 mars 2011. Enligt det nya systemet är jaktlicenser och dispenser åtskilda. Med hjälp av jaktlicenser begränsas jakten på vissa viltarter under jaktsäsongen på ett sådant sätt att principen om hållbart nyttjande genomförs vid jakten och så att viltbestånden inte äventyras. Dispens kan beviljas på särskilda villkor under såväl djurens fredningstid som under övriga tider. Dispens kan också beviljas för användningen av förbjudna fångstredskap och fångstmetoder. Detta har varit nödvändigt för att effektivt förebygga olägenheter, skador eller hot.

Syftet med jaktlagens bestämmelser om fångstredskap och fångstmetoder är å ena sidan att säkerställa att principen om hållbart nyttjande uppfylls liksom att sörja för jaktetiken och jaktsäkerheten. Å andra sidan har dispens från förbjudna fångstredskap och fångstmetoder föreskrivits för att problemsi-

tuationer ska kunna lösas på ett verkningsfullt sätt när det gäller effektiv jakt på enskilda individer av vilt och icke fredade djur som ger upphov till olägenheter, skador eller hot.

I samband med att jaktlagen sågs över ändrades också bestämmelserna om äganderätten till döda djur. Den största ändringen var den att vilt som påträffas dött tillhör staten endast i de fall som anges särskilt i lagen.

1.2 Internationella konventioner och lagstiftningen i EU

Bernkonventionen

Finland anslöt sig till konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö (FördrS 29/1986) den 1 april 1986. I bilaga IV till konventionen ingår bestämmelser om förbjudna fångstredskap och fångstmetoder när det gäller visst vilt.

Konventionen förbjuder följande: snaror, levande djur som är blinda eller stympade och som används såsom lockbete, bandspelar, elektriska anordningar som kan döda eller bedöva, konstgjorda ljuskällor, speglar eller andra bländande föremål, anordningar för att lysa upp bytet, olika typer av elektroniska kikarsikten för jakt på natten, sprängämnen, gift och förgiftat eller bedövande bete, gasning eller utrökning, halvautomatiska eller automatiska vapen vars magasin kan laddas med mer än två patroner, luftfartyg och motordrivna fortkaffningsmedel i rörelse.

Vid jakt på fågel är det dessutom förbjudet att använda lim, krokare och nät. Vid jakt på däggdjur får nät och fallor inte användas för storskaligt eller icke-selektivt infångande eller dödande. Användning av snaror är dock tillåtet vid jakt på dalripa och fjällripa norr om 58° nordlig bredd.

Habitatdirektivet

I artikel 15 i habitatdirektivet bestäms att användningen av alla de metoder och medel

samt av de transportmedel för fångst och dödande som finns angivna i bilaga VI till direktivet och varje form av fångst eller dödande av vilda djur av de arter som finns angivna i bilaga IV och V är förbjuden. De vilda djur som avses är lodjur, brunbjörn, utter och varg samt europeisk bäver, gråsäl, östersjövikare, knubbsäl, iller, mård och skogshare.

Användningen av följande icke-selektiva fångstmedel är förbjuden: blinda eller lemlästade djur som levande lockbete, bandspelare, elektriska och elektroniska anordningar med förmåga att döda eller förlama, artificiella ljuskällor, speglar och andra bländande anordningar, anordningar för belysning av målet, nattryckmedel med elektronisk bildförstärkare eller bildomvandlare, sprängämnen, nät med icke-selektivt utförande eller icke-selektiv funktion, armborst, gift och beten som innehåller gift eller bedövningsmedel, gasning eller utrökning, halv- eller helautomatiska vapen med en magasinskapacitet som överstiger två patroner. De transportmedel som är förbjudna är flygplan och motorfordon i rörelse.

De förbud som räknas upp ovan har genomförts genom bestämmelserna i jaktlagen och i den förordning som har utfärdats med stöd av den.

Fågeldirektivet

I artikel 8 i fågeldirektivet bestäms om jakt, fångst och dödande av fåglar. Enligt artikeln ska medlemsstaterna förbjuda användningen av alla medel, arrangemang eller metoder som används för storskalig eller icke-selektiv fångst eller dödande av fåglar eller som kan orsaka lokal utrotning av en art, särskilt användningen av de medel, arrangemang och metoder som anges i bilaga IV.

De icke-selektiva metoder som är förbjudna är lim, krokare, levande fåglar som är blinda eller lemlästade och som används som lockfåglar, bandspelare, elektriska anordningar, artificiella ljuskällor, speglar, anordningar för belysning av målet, siktanordningar för mörkerskytte vari elektronisk bildförstärkare eller bildomvandlare ingår, sprängämnen, nät, fallor, beten som innehåller gift eller bedövningsmedel och halv- eller helau-

tomatiska vapen med magasin som rymmer mer än två patroner. Dessutom är sådana snaror som inte får användas annat än i Finland och Sverige för jakt på dalripa och fjällripa norr om 58° nordlig bredd förbjudna.

De transportmedel som är förbjudna är flygplan och motordrivna fordon samt båtar som kan uppnå högre hastighet än fem kilometer i timmen. På öppet hav får medlemsstaterna dock av säkerhetsskäl tillåta att motorbåtar som kan uppnå en maximal hastighet på 18 kilometer i timmen används. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om varje tillstånd som beviljats.

1.3 Bedömning av nuläget

De internationella konventionerna om naturvård och kraven i EU-lagstiftningen har genomförts i den nationella lagstiftningen.

Att bestämmelserna om fångstredskap och fångstmetoder ingår både i jaktlagen och i den förordning av statsrådet som har utfärdats med stöd av lagen har gett upphov till vissa tolkningsproblem. Genom statsrådets förordning har man utvidgat tillämpningsområdet för de förbud som ingår i lagen eller föreskrivit om undantag från dem. Det är önskvärt att man undviker att föreskriva om samma sak på olika författningsnivåer.

För närvarande har Finlands viltcentral inte behörighet att bevilja dispens för rivning av bebodda bäverhyddor och fördämningar som ansluter sig till sådana. Denna brist på behörighet har lett till att fördämningarna kan ge upphov till omfattande skador för jord- och skogsbruket. Ett betydligt större hot utgör fördämningarna emellertid för samhällets infrastruktur. Vägbankar, järnvägsbankar och dammvallar kan plötsligt rasa samman när fuktighetsförhållandena och vattentrycket förändras eller konstruktionerna försvagas. Fördämningarna kan i synnerhet hindra gränsbevakningsväsendets patrullverksamhet och den tekniska övervakningen i gränsovervakningsrådena.

Ändringen av jaktlagens bestämmelse om äganderätten till döda djur har lett till vissa tolkningsproblem när det gäller vem som har äganderätten till vilt som har avlivats med stöd av 25 § i polislagen (493/1995).

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med lagen är att göra de bestämmelser i jaktlagen som gäller fångstredskap och fångstmetoder tydligare och att effektivisera systemet för beviljande av dispens. Ett annat syfte är att i regel föreskriva om förbjudna fångstredskap och fångstmetoder i lagen och om användningen av tillåtna fångstredskap och fångstmetoder genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna om förbjudna fångstredskap och fångstmetoder föreslås bli utförligare än tidigare. En del av regleringen överförs från förordningsnivå till lagnivå, eftersom det på grund av övernationella och internationella förpliktelser inte finns möjlighet att föreskriva om vissa av frågorna på annat sätt. Sådana frågor är bl.a. förbudet mot jakt med armborst, förbudet mot att använda mekaniska anordningar som åstadkommer ljud och förbudet mot att använda artificiella ljuskällor. Ett ytterligare syfte är att införa ett undantag för användning av artificiellt ljus och skjutvapen lämpade för detta i särskilda situationer. På så sätt möjliggörs eftersök och avlivning av djur på ett tryggt, snabbt och smärtfritt sätt.

Enligt förslaget ska det föreskrivas i jaktlagen att bestämmelser om tillåtna fångstredskap och fångstmetoder, dvs. om deras användning och egenskaper, får utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom ska det genom förordning av statsrådet vara möjligt att införa begränsningar i användningen av tillåtna fångstredskap och fångstmetoder, om det är nödvändigt i fråga om något visst slag av vilt. Det är meningen att bestämmelserna om fångstredskap och fångstmetoder ska förbli i det närmaste oförändrade. Avsikten är att regleringen i fråga om omedelbart dödande saxar ska ändras så att den motsvarar de internationella förpliktelserna. Vid jakt på icke fredade rovdjur ska nya slag av elektroniska fällor tillåtas.

Dispensförfarandet ska enligt förslaget kompletteras så att Finlands viltcentral, trots bestämmelserna om fångstredskap och fångstmetoder får behörighet att bevilja dispens, om det är nödvändigt för verkställigheten av undantagsbeslutet och det inte finns

någon annan tillfredsställande lösning. Finlands viltcentral föreslås också få behörighet att bevilja dispens från fredningen av vissa djurs bon och de konstruktioner som ansluter sig till dem. Genom bestämmelsen underlättas lösningen på problemen med vissa djurs bobyggande genom åtgärder som är lindrigare än att döda djuren.

Kompletteringen av regleringen i fråga om döda djur med en bestämmelse om djur som avlivats med stöd av 25 § i polislagen gör myndigheternas verksamhet klarare. Det är meningen att järv, lodjur, brunbjörn, utter och varg, som med stöd av 37 § 3 mom. i jaktlagen är totalfredade, inte efter avlivning med stöd av ett sådant dispensförfarande ska saluföras i öppna handeln, utan omhändertas av ett forskningsinstitut som bedriver viltforskning. Forskningsinstitutet får enligt den föreslagna bestämmelsen överlämna djuret till ett allmännyttigt ändamål eller förstöra det. Eftersom lagligheten hos förvärvet av ett sådant bytesdjur mer eller mindre grundar sig på nödtvång och jakten på dem även annars är strängt reglerad, anses det ändamålsenligt att ett sådant djur inte förs ut på den allmänna marknaden.

Övrigt vilt ska övergå i jaktvårdsföreningens ägo, eftersom polisen vid jakt på djur med stöd av 25 § i polislagen ofta får sakkunnig hjälp av jaktvårdsföreningen i form av frivillig handräckning när det gäller stortvilt.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Ändringen av bestämmelserna om fångstredskap och fångstmetoder kommer förmodligen att öka ansökningarna om dispens med stöd av 41 § i jaktlagen hos Finlands viltcentral. Viltcentralen tar dock ut en avgift som motsvarar kostnaderna för beslutet, och ändringen är därför kostnadsneutral.

Regleringen om döda djur minskar i någon mån statens inkomster av auktioner. Verksamheten har inte varit ekonomiskt lönsam, eftersom försäljningen av döda djur ger upphov till merkostnader och anstränger resurserna. Polisen behöver i allmänhet dessutom handräckning för att hantera situationen vid

jakt på storvilt, vilket ger upphov till kostnader även för jaktvårdsföreningarna. Polisen har i allmänhet inte heller tillgång till lokaler för förvaring och hantering av detta slag av djur, utan det är oftast jaktföreningarnas lokaler som används, vilket orsakar kostnader.

Det är inte ändamålsenligt att överföra avlivade djur av andra viltarter i statens egendom, eftersom inkomsterna av dessa djur inte har räckt till för att täcka de ovan redovisade kostnaderna.

3.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Ändringarna i regleringen om döda djur kommer märkbart att minska polisens arbetsvolym. När det gäller djur som ska avlivas med stöd av 25 § i polislagen är det bara järv, lo, brunbjörn, utter och varg som ska sändas till ett forskningsinstitut för viltforskning. Övriga djur tas om hand av en viltvårdsförening. Polisens resurser kan därmed frigöras för kärnverksamheten.

3.3 Miljökonsekvenser

Vissa fångstredskap och fångstmetoder kan ha betydande miljökonsekvenser, och den fria användningen av dem måste därför begränsas eller förbjudas helt. Det kan dock vara nödvändigt att använda sådana redskap eller metoder för att åstadkomma mindre och kortvariga konsekvenser för miljön.

De skador som bävrarnas hyddor och fördämningar ger upphov till drabbar till största delen skogshushållningen, men också i vissa fall den infrastruktur som människan byggt upp. Den bassäng som uppkommer vid en fördämning kan i låglänt terräng täcka betydande skogsområden, som förstörs på grund av svämvattnet. Svämvattnet kan också få konstruktionerna i en landsvägs- eller järnvägsbank att försvagas eller rasa samman.

Miljökonsekvenserna av propositionen gäller utöver förebyggande av omfattande skador även rivning av bäverhyddor och bäverfördämningar. Under största delen av året är bävrarnas överlevnad beroende av deras hyddor, och rivning av hyddor eller fördämningar har därför konsekvenser för djurskyddet. Att riva en fördämning har mindre kon-

sekvenser för bävernns överlevnad än att riva hyddan.

Förutom bävrarna kan också andra djur åstadkomma olägenheter och skador genom sitt bobyggande vilka det är nödvändigt att förebygga genom avvikelser från den allmänna fredningen av bobyggande.

3.4 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen har inga betydande samhälleliga konsekvenser.

4 Beredningen av propositionen

4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet.

Flera instanser har redan tidigare föreslagit ändringar i jaktlagen och i de förordningar som utfärdas med stöd av den. I fråga om förbjudna fångstredskap har det föreslagits att i synnerhet användning av fällor vid jakt på fågel ska göras möjlig genom dispens. Flera instanser har också föreslagit att Finlands viltcentral ska ha behörighet att bevilja dispens för rivning av de fördämningar och hyddor som byggs av bävrar och bisamrättor.

4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Propositionen har varit på remiss hos justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, Polisstyrelsen, Trafikverket, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Finlands viltcentral, Finlands miljöcentral, Finlands naturskyddsförbund rf, Luonto-Liitto ry, Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund ry, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Natur och miljö rf och Renbeteslagsföreningen och vid jord- och skogsbruksministeriets avdelningar. Utlåtanden har även inkommit från gränsbevakningsväsendet, Säkerhets- och kemikalieverket, SEY Finlands Djurskyddsföreningars förbund rf, Raksystems Anticimex Insinööri Oy,

Orimattilan Eränkävijät ry, Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura ry, Eläinsuojeluliitto Animalia - Djurskyddsförbundet Animalia ry, Eläinten hyvinvointikeskus och Suomen ilma-aseharrastajat ry.

Flera av remissinstanserna har föreslagit att användningen av fotsnara vid jakt ska förbjudas i 33 § i jaktlagen. Användningen av fotsnara som jaktredskap har undersökts i Sveriges Statens veterinärmedicinska anstalt i en omfattande studie där det konstaterades att fotsnara är ett godtagbart fångstredskap i såväl veterinärmedicinskt hänseende som i djurskyddshänseende. Därmed föreligger det inte några skäl för ett förbud mot fotsnaror.

Flera av remissinstanserna har framlagt förslag om vapen och mekaniska anordningar som i fråga om patronkapacitet och frambringande av ljud står i konflikt med bestämmelserna i fågel- och habitatdirektiven. Dessa förslag har inte beaktats.

Flera av remissinstanserna har också föreslagit att luftvapen som uppfyller vissa krav ska tillåtas vid jakt på några viltslag och vid avlivning av icke fredade djur. Propositionen har ändrats så, att luftvapen inte längre ingår bland de förbjudna vapnen i 33 § utan i stället tas upp bland de närmare bestämmelserna i 34 §.

Ett flertal remissinstanser har föreslagit ett förbud mot att använda bilder på djur vid jakt på gäss och skogshönsfåglar. Jord- och skogsbruksministeriet har inlett beredningen av en förvaltningsplan för skogsgäss och skogshönsfåglar och samband med den är det meningen att fångstredskap och fångstmetoder när det gäller dessa arter ska behandlas.

Flera av remissinstanserna har också föreslagit en ändring av förbudet mot användning av blyhagel. Frågan om användning av blyhagel är för närvarande under behandling i Europeiska unionen, och det föreslås därför inte någon ändring av bestämmelsen i detta skede.

Finlands naturskyddsförbund rf har föreslagit ett förbud mot användning av grythund. Det kan konstateras att användning av grythund är synnerligen effektiv vid jakt på mårhund och mink. Man kan emellertid utfärda närmare bestämmelser om användning-

en av grythund genom förordning av statsrådet.

Finlands naturskyddsförbund har i sitt utlåtande också fäst uppmärksamhet vid att fångstredskapen är icke-selektiva vid användningen av nät vid jakt på däggdjur och av fällor eller burar vid jakt på fågel. Det kan emellertid inte anses att fångstredskapen är icke-selektiva när de övervakas aktivt och fredade arter släpps fria. Dessutom går det snabbt och lätt att känna igen arterna när sådana fångstredskap används.

Renbeteslagsföreningen har föreslagit att dispens ska kunna beviljas för användning av fotsnara som fångstredskap. Den föreslagna 41 § möjliggör en sådan dispens. Renbeteslagsföreningen har dessutom framfört anmärkningar i fråga om naturvårdslagen (1096/1996) och luftfartslagen (1194/2009) och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem. Jord- och skogsbruksministeriet har inte behörighet att behandla dessa anmärkningar, men de kan beaktas i samarbetet mellan myndigheterna.

Ett flertal remissinstanser har föreslagit att elektroniska fällor som avlivar med elektricitet ska tillåtas vid jakt på icke fredade däggdjur. Detta är motiverat bl.a. av den anledningen att de är tryggare att använda än gift. Propositionen har ändrats så att användningen av sådana fällor ska bli möjlig.

Flera av remissinstanserna har framfört anmärkningar i fråga om bävrar och bäverdammar. Propositionen har ändrats i detta avseende.

Gränsbevakningsväsendet har föreslagit att vissa bemyndigandebestämmelser ska tas in i jaktlagen. Saken bör emellertid regleras i lagstiftningen om gränsbevakningsväsendet i analogi med bestämmelserna i 25 § i polislagen.

Miljöministeriet har inte något att anmärka mot propositionen. Justitieministeriet har föreslagit vissa ändringar av teknisk natur.

Remissutlåtandena innehåller ett flertal anmärkningar i fråga om dispenssystemet som redan har beaktats eller som kommer att bli beaktade genom förslaget i denna proposition.

Ett sammandrag över utlåtandena har sammanställts.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Paragrafens 1 mom. ändras inte. Det föreslås att hänvisningen till lagen om naturskydd i 2 mom. ändras så att den hänvisar till naturvårdslagen. Det föreslås också att hänvisningen till djurskyddslagen i 3 mom. ändras så att den hänvisar till gällande djurskyddslag. Bestämmelsen i 4 mom. föreslås bli ändrad så att den innehåller en hänvisning till lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift.

33 §. *Fångstredskap och fångstmetoder.* Det föreslås att elektroniska anordningar fogas till de förbjudna fångstredskapen i 1 mom. 3 punkten.

Förbudet mot användning av konstgjorda, dvs. artificiella, ljuskällor i 1 mom. 4 punkten flyttas till 1 mom. 5 punkten. Dessutom kompletteras 5 punkten med anordningar för belysning av målet. Som sådana anordningar för belysning av målet som avses i bestämmelsen ska emellertid inte betraktas gatu- eller gårdsbelysning som inte är särskilt riktad mot ett visst mål eller som utnyttjas specifikt för jakt. En laserpekare ska betraktas som en anordning för belysning av målet. Ett sikte med upplyst eller självlysande kors eller riktpunkt ska inte betraktas som en artificiell ljuskälla eller en anordning för belysning av målet.

Det föreslås att krokar fogas till de förbjudna fångstredskapen i 1 mom. 6 punkten.

Det föreslås också att 1 mom. 7 punkten ändras, och att patronkapaciteten i det fasta eller löstagbara magasinet i sådana halvautomatiska vapen som får användas för jakt endast får uppgå till två patroner och inte tre som tidigare. Detta är nödvändigt för att göra lagstiftningen tydligare, eftersom det föreskrivs om patronkapacitet i två olika författningar. I den gällande jaktförordningen begränsas patronkapaciteten vid jakt på vissa djurarter till två patroner. Detta beror på att begränsningen i fågeldirektivet och habitatdirektivet har genomförts genom jaktförordningen. Det föreslås därför att begränsningen

ska tas in på lagnivå och att den ska gälla alla djurarter.

Av övervakningsskäl anses det inte motiverat att den tillåtna patronkapaciteten ska vara beroende av vilken djurart som jagas, såsom nu är fallet. En typisk problemsituation med tanke på jaktövervakningen är jakt på fälthare, som kan bedrivas med ett vapen vars magasin rymmer tre patroner, och jakt på skogshare, som kan bedrivas med ett vapen vars magasin rymmer endast två patroner. I praktiken jagas dessa två viltarter i samma jaktsituationer. Motsvarande problem uppstår vid jakt på älg och björn.

I denna punkt ska med magasin förstås samtliga sådana tekniska lösningar med hjälp av vilka vapnet matar fram patroner i patronläget. En sådan lösning är t.ex. den patronförare i ett halvautomatiskt vapen som finns under slutstycket men ovanför magasinet och där det på vissa vapenmodeller finns möjlighet att placera en patron. Likaså ska fristående påfyllningsanordningar till magasinerna vara sådana att de inte automatiskt samverkar med vapenfunktionen, utan tvingar den som använder vapnet att själv vara aktiv.

Det föreslås att 1 mom. 8 punkten preciseras så att utöver dödande även fångst med hjälp av gasning eller utrökning ska vara förbjudet. Användningen av lövblåsare eller motsvarande anordningar för att driva ut viltet eller ett icke fredat djur ur ett gryt eller från en motsvarande plats förbjuds inte. Effekten av en sådan anordning baserar sig närmast på luftströmmen, som i sig inte skadar djuret.

Enligt förslaget flyttas den gällande 12 punkten i 1 mom. och blir en bestämmelse i det nya 2 mom., och till 1 mom. fogas nya 12—15 punkter. Genom dessa utvidgas förteckningen över förbjudna fångstredskap.

Förbudet enligt jaktförordningen mot att använda armborst som fångstredskap flyttas till 1 mom. 12 punkten. Genom detta genomförs förbudet i fågeldirektivet och habitatdirektivet i vår lagstiftning. När direktiven antogs motiverades förbudet med att armborst

kan användas vid tjuvskytte, eftersom det är ett mycket effektivt vapen och samtidigt nästan ljudlöst. Det är dessutom problematiskt från övervakningssynpunkt om användningen av armborst vore tillåten endast vid jakt på vissa däggdjur.

Genom den föreslagna 13 punkten förbjuds användningen av spjut, kasträn, harpuner och därmed jämförbara fångstredskap vid jakt. Det är motiverat att förbjuda detta slag av fångstredskap av djurskyddsskäl.

Genom 1 mom. 14 punkten förbjuds användningen av blåsrör vid jakt.

Det gällande förbudet i 2 mom. mot att använda mekaniska anordningar som åstadkommer ljud vid jakt på hjortdjur, skogshönsfåglar och sjöfågel ska enligt förslaget flyttas till 1 mom. 15 punkten, och samtidigt utvidgas förbudet till att gälla allt vilt och alla icke fredade fåglar. Detta är nödvändigt för att göra lagstiftningen tydligare, eftersom förbudet ingår i två olika författningar. Det utvidgade förbudet har tidigare tagits in i jaktförordningen och omfattar enligt förordningen allt sådant vilt som nämns i habitatdirektivet och alla fåglar som nämns i fågeldirektivet. För övervakningens skull är det tydligare att införa totalförbud mot användningen av anordningar som åstadkommer ljud vid all jakt på djur. Mekaniska anordningar som åstadkommer ljud har använts som fångstmetod närmast i fråga om icke fredade fåglar och för lockjakt på räv samt för att dölja de ljud som jägaren åstadkommer.

Förbudet mot användning av blyhagel vid jakt på sjöfågel, som för närvarande ingår i 1 mom. 12 punkten, flyttas enligt förslaget till 2 mom. Genom det föreslagna 2 mom. förbjuds också användningen av nät med icke-selektivt utförande eller icke-selektiv användning av nät vid jakt på däggdjursvilt. Nätet ska anses vara selektivt, om jägaren aktivt använder det för fångst och släpper ut andra djur som fastnat i nätet. Närmare bestämmelser om fångst av däggdjursvilt med nät ska ingå i den statsrådsförordning som får utfärdas med stöd av 34 §.

Det föreslås att till 3 mom. fogas en hänvisning till 32 § i djurskyddslagen, i vilken ingår bestämmelser om avlivning av djur.

34 §. Närmare bestämmelser om fångstredskap och fångstmetoder. Paragrafen utformas

så att den är exakt och väl avgränsad på det sätt som krävs i grundlagen. Genom paragrafen ges ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om tillåtna fångstredskap, om begränsningar i fråga om fångstredskap och fångstmetoder och om avvikelser från de förbud mot användningen av fångstredskap och fångstmetoder som ingår i 33 §.

Det tidigare bemyndigandet har möjliggjort omfattande avvikelser från förbuden i lagen genom förordning av statsrådet. Därutöver har förbud och tilläggsbegränsningar utfärdats med stöd av gällande bemyndigande, och det föreslås att dessa tas in i lagen i enlighet med vad som anförs ovan.

I 1 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om egenskaperna hos och användningen av de vanligaste fångstredskapen, dvs. skjutvapen, patroner, jaktbågar, pilar, fällor, snaror, saxar, fotsnaror, lövblåsare och nät genom förordning av statsrådet. Dessa fångstredskap är allmänt använda och det är därför nödvändigt att utfärda närmare bestämmelser om dem. Med snaror avses i denna paragraf sådana snaror som används för fångst av dalripa och fjällripa i Enontekis, Enare och Utsjoki kommuner, eftersom Finland uttryckligen har beviljats undantag för denna jakt i såväl Bernavtalet som fågeldirektivet. Med nät avses i denna paragraf ett nät som är avsett för däggdjursfångst.

Dessutom ges i momentet ett bemyndigande att utfärda förordning i fråga om luftvapens egenskaper och användning. Genom förordning av statsrådet föreskrivs sålunda att ett luftvapen ska uppfylla vissa effektivitetskrav för att de ska få användas vid jakt på och dödande av icke fredade djur. På så sätt kan man säkerställa att luftvapnen är tillräckligt effektiva för att döda djuren snabbt och smärtfritt och att den jakt som sker med luftvapen kan övervakas effektivt. Om en del av luftvapnen beläggs med tillståndsplikt, kan detta beaktas i en förordning av statsrådet.

I 2 mom. ingår enligt förslaget ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet begränsa användningen av tillåtna fångstredskap och fångstmetoder. Begränsningarna kan gälla vissa fångstredskap, fångstmetoder, fångstområden, tidpunkter eller djurarter.

Med stöd av bemyndigandet kan man bl.a. begränsa användningen av föda som lockbete, vilket är nödvändigt i synnerhet i fråga om brunbjörn och eventuellt också då det gäller andra djur. På motsvarande sätt kan man genom bemyndigandet begränsa användningen av ett fångsthjälpmiddel för att locka, döda eller fånga någon viss viltart.

Sådana begränsningar kan vara nödvändiga för att minska trycket från jakten på vissa djurarter och på så sätt göra jakten förenlig med principen om hållbart nyttjande.

Bemyndigandet i 3 mom. ändras så, att det genom förordning av statsrådet föreskrivs om undantag i fråga om användning av skjutvapen och patroner samt artificiella ljuskällor vid spårning och avlivning av skadade djur eller djur i fotsnara och avlivning av djur som befinner sig i en fälla, ett gryt, en byggnad, under en byggnad eller annars i hjälplöst tillstånd.

37 a §. *Fredning av hyddor av bisamråtta och bäver.* I paragrafen ska ges behörighet att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om rivning av fördämningar som hör till hyddor av bisamråttor och bävrar utan dispens enligt 41 d §. Bemyndigandet ska inte ändra den gällande jaktförordningen.

41 §. *Dispens.* Till 3 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken Finlands viltcentral får bevilja dispens också från bestämmelserna i en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 34 §. Användningen av ett tillåtet fångstredskap på ett sätt som avviker från bestämmelserna är nödvändig i vissa situationer, t.ex. i samband med att dispens beviljas för att förhindra omfattande skador. Det är nödvändigt också med tanke på dispens som beviljas för vissa forskningsändamål.

Undantag från bestämmelserna i statsrådets förordning kan göras bl.a. för att stora rovdjur ska kunna fångas med föda som bete eller med fotsnara eller sax när enskilda djur ska förses med radiosändare eller vid provtagning.

Paragrafens 4 mom. förtydligas så att ett bemyndigande att förlänga dispensers giltighetstid genom förordning av statsrådet införs. Med stöd av gällande bestämmelse har giltighetstiden reglerats genom en bestämmelse som tas in i dispensen. Alla dispenser ska

gälla för viss tid, så att det i fråga om de arter som avses i bilaga IV i habitatdirektivet ges kortare dispenser och övriga dispenser kan beviljas för längre tid. När giltighetstidens omfattning bestäms ska det beaktas på vilken grund dispensen beviljas.

Det föreslås att 5 mom. ändras så att den största tillåtna bytesmängden kan anges i jord- och skogsbruksministeriets förordning om begränsning av bytesmängden på de grunder för beviljande av dispens som ingår 41 a—41 c § i jaktlagen, bl.a. hot mot säkerheten, omfattande skador och forskning.

Paragrafen motsvarar i övrigt 41 § i gällande lag.

41 c §. *Förutsättningar för dispens i fråga om annat däggdjursvilt.* Formuleringen av paragrafen ändras så att den motsvarar 41 a § utom när det gäller kravet på upprätthållandet av en gynnsam skyddsnivå för arten och kravet på tvingande skäl för beviljande av dispens. Till grunderna för beviljande fogas också vilthushållning. Därmed blir förutsättningarna för att bevilja dispens i fråga om annat däggdjursvilt något mindre stränga än förutsättningarna i fråga om de arter som finns angivna i bilaga IV och V i habitatdirektivet. När det gäller annat däggdjursvilt är det ändå oftast jakt under den tid djuren inte är fredade som är en sådan tillfredsställande lösning som avses i 1 mom.

41 d §. *Dispens för förstörelse av bon för vilt eller icke fredad fågel och fågelägg.* Den tidigare 41 d § införs i 41 e § och i denna paragraf ges Finlands viltcentral behörighet att bevilja dispens för att avlägsna bon och därtill hörande konstruktioner samt att förstöra fågelägg.

Det föreskrivs i paragrafen att dispensen får beviljas för varje viltart eller icke fredad fågelart på de villkor som anges i 41 a—41 c §. Denna behörighet är nödvändig i vissa undantagssituationer, såsom vid rivning av bäverhyddor och bäverfördämningar för att förhindra skador eller vid avlägsnande av fågelbon i närheten av flygplatser, sjukhus och andra motsvarande platser. Denna nya typ av dispens kan användas för att lösa problemen enligt principen om minsta möjliga skada eftersom fortplantningsdugliga individer på detta sätt inte nödvändigtvis behöver elimineras. Sådana individer ges på så sätt möjlig-

het att bilda en ny kull på en annan plats. Ytterligare när man avlägsnar ett fågelbo, kan det vara nödvändigt att förstöra äggen i boet.

De fördämningar som europeisk och kanadensisk bäver bygger har blivit ett särskilt problem, eftersom de när vattenståndet stiger kan leda till att människors säkerhet hotas. Det svämvatten som fördämningarna ger upphov till kan försvaga hållbarheten hos trafikleders konstruktion, och på så vis göra att vägbanken rasar. Mindre trafikleder kan hamna under vatten helt och hållet eller sköljas bort med det översvämmande vattnet. Fördämningarna påverkar också i märkbar utsträckning gränsbevakningsväsendets verksamhet i gränzonen genom att de hindrar patrullerna från att använda sina vanliga rutter och genom att de försvårar placeringen av teknisk övervakningsutrustning. Översvämningar som orsakas av fördämningar kan ge upphov till omfattande skador på trädbestånden i ekonomiskogar och på åkerodlingar.

För att förhindra skador är det meningen att fördämningarna ska få rivras utan dispens från juni till oktober. Med stöd av gällande lag är det möjligt att riva fördämningarna utan tillstånd från mitten av juni till utgången av september. Avsikten är att förlänga denna tidsperiod fram till slutet av oktober, eftersom det tidigare har varit den mest typiska månaden för ansökningar om dispens. Från början av november till mitten av juni ska en rivning alltid kräva dispens från Finlands viltcentral. Dispens ska kunna beviljas om det är nödvändigt för att förebygga särskilt omfattande skador eller allvarliga säkerhetsrisker.

41 e §. Återkallande av dispens. I paragrafen införs den gällande 41 d.

49 §. Redskap och metoder som används vid fångst av icke fredade djur. Formuleringarna i paragrafen preciseras så att den motsvarar formuleringarna i fågel- och habitatdirektiven och på grund av ändringarna i 33 §, eftersom en del av bestämmelserna även gäller icke fredade fåglar.

Dessutom ska bedövning och avlivning med hjälp av elektricitet bli tillåten vid fångst av icke fredade däggdjur med undantag för förvildade katter. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om bedövning och avlivning med elektricitet på motsvarande sätt som när det gäller använd-

ning av gift. Elektricitet som avlivningsmetod ska komma i fråga endast i samband med fällfångst.

49 a §. Dispens från förbud mot användning av vissa redskap och metoder vid fångst av icke-fredade däggdjur. Paragrafen föreslås bli ändrad så att den gäller enbart fångst av icke fredade däggdjur. I fråga om icke fredade fåglar beviljas dispens med stöd av 41 § och på de villkor som anges i 41 b §.

Till 1 mom. fogas behörighet för Finlands viltcentral att bevilja undantag från bestämmelserna i en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 50 § när det gäller icke fredade däggdjur. Till 2 mom. fogas vilthus-hållning som grund för beviljande av dispens.

Till paragrafen fogas enligt förslaget dessutom ett nytt 3 mom. enligt vilket närmare bestämmelser om de krav och den anmälingsskyldighet som ska ingå i en dispens som beviljas med stöd av 1 mom. samt dispensens giltighetstid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

83 d §. Vilt som avlivats med stöd av 25 § i polislagen. Enligt 1 mom. tillhör järv, lo, brunbjörn, utter och varg som avlivats med stöd av 25 § i polislagen staten och övrigt vilt områdets jaktvårdsförening. Denna bestämmelse är nödvändig för att göra rättsläget klarare. Det föreskrivs inte i polislagen om vem som har äganderätten till de avlivade djuren.

Det föreslås i 2 mom. att järv, lo, brunbjörn, utter eller varg som har avlivats ska sändas till ett forskningsinstitut som bedriver viltforskning. Forskningsinstitutet får enligt den föreslagna bestämmelsen överlämna djuret till ett allmännyttigt ändamål eller förstöra det.

91 §. Närmare bestämmelser. Det föreslås att bestämmelsen upphävs, eftersom den inte är exakt och noggrant avgränsad på det sätt som förutsätts i 80 § 1 mom. i grundlagen.

2 Ikraftträdande

Lagen om ändring av jaktlagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Jaktförordningen och statsrådets förordning om dispens enligt jaktlagen, som bägge har utfärdats med stöd av jaktlagen, förblir dock i kraft, eftersom de ändrade bemyndigandena

inte kräver att de ändras. Den bestämmelse i jaktförordningen som gäller begränsningar i fråga om användningen av mekaniska anordningar som åstadkommer ljud, armborst och antalet patroner i halvautomatiska vapen ska upphävas för att undanröja överlappande bestämmelser.

Också jord- och skogbruksministeriets förordningar med bestämmelser om största tillåtna bytesmängder under jaktåret 2012—2013 förblir i kraft. De dispenser som är gällande när lagen träder i kraft fortsätter att gälla utan ändringar.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 1 § i viltförvaltningslagen (158/2011) är Finlands viltcentral en självständig offentligrättslig inrättning med uppgift att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. I 2 § i viltförvaltningslagen föreskrivs om viltcentralens offentliga förvaltningsuppgifter och i 8 § om skötseln av uppgifterna. Uppgiften enligt den föreslagna nya 41 e § i jaktlagen är till sin juridiska karaktär en sådan uppgift som motsvarar de offentliga förvaltningsuppgifter som viltcentralen redan har.

I samband med stiftandet av viltförvaltningslagen behandlades omfattningen av den behörighet för offentliga förvaltningsuppgifter som Finlands viltcentral har i grundlagsutskottet, och utskottet har i sitt utlåtande GrUU 48/2010 rd konstaterat att fattandet av beslut om dispens enligt jaktlagen såsom varande en offentlig förvaltningsuppgift kan överlåtas till Finlands viltcentral.

Den föreslagna paragrafen utvidgar i någon mån Finlands viltcentralens behörighet när det gäller offentliga förvaltningsuppgifter. Ett avgörande som överensstämmer med den föreslagna 41 e § kan fattas genom att tillstånd beviljas för att döda eller fånga in alla de djur som finns i ett visst bo. Härvid avlägsnas alla djur ur boet som sedan kan förstöras som obebott, oberoende av bestämmelserna om fredning. Den nya typen av dispens kommer trots det att ha ringa konsekvenser, eftersom den samtidigt ger fortplantningsdugliga individer möjlighet att fortsätta leva någon annanstans.

Regeringen anser att de ändringar i jaktlagen som föreslås i propositionen är grundlagsenliga och att lagförslaget därför kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av jaktlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i jaktlagen (615/1993) 91 §,
ändras 1, 33, 34, 41, 41 c, 41 d, 49 och 49 a §, av dem 33 § och 49 § sådana de lyder delvis
 ändrade i lag 159/2011, 34 § sådana den lyder i lagarna 314/2005 och 159/2011 samt 41, 41 c,
 41 d och 49 a § sådana de lyder i lag 159/2011, samt
fogas till lagen nya 37 a, 41 e och 83 d § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller jakt, fångst och dödande av icke fredade djur samt viltvård, ersättande av skador som vållats av vilt och tillsynen över hundar.

Denna lag gäller i tillämpliga delar även fångst och dödande av däggdjur och fåglar som är fridlysta med stöd av naturvårdslagen (1096/1996).

Utöver vad som föreskrivs i denna lag ska naturvårdslagen och djurskyddslagen (247/1996) iakttas.

Bestämmelser om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift finns i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993).

33 §

Fångstredskap och fångstmetoder

Vid jakt är det förbjudet att använda följande fångstredskap och fångstmetoder:

- 1) sprängämnen,
- 2) gifter och förgiftade beten samt beten som innehåller bedövningsmedel,
- 3) elektriska eller elektroniska anordningar som kan bedöva eller döda,
- 4) siktanordningar för nattskytte vilka elektroniskt förstorar eller omvandlar bilden,
- 5) artificiella ljuskällor och anordningar för belysning av målet samt speglar och andra bländande anordningar,
- 6) fågellim, fågelnät och krokar,

7) till sitt funktionssätt helautomatiska vapen samt halvautomatiska vapen med magasin som rymmer mer än två patroner,

8) fångst eller dödande med hjälp av gasning eller utrökning,

9) levande djur som lockbete,

10) gropar och snaror som har försetts med skjutvapen eller spjut eller något annat därmed jämförbart redskap samt andra motsvarande fångstanordningar som är farliga för människor eller husdjur,

11) saxar som inte dödar omedelbart,

12) armborst och motsvarande vapen för bågskytte,

13) spjut, kastträn, harpuner och därmed jämförbara vapen,

14) blåsrör, samt

15) mekaniska anordningar som åstadkommer ljud.

Blyhagel får inte användas vid jakt på sjöfågel. Användningen av nät med icke-selektivt utförande eller icke-selektiv användning av nät är förbjuden vid jakt på vilt av däggdjur.

Bestämmelser om förbud mot att åsamka djur onödig smärta eller plåga finns i 3 § i djurskyddslagen. Bestämmelser om avlivning av djur i finns i 32 § i djurskyddslagen.

34 §

Närmare bestämmelser om fångstredskap och fångstmetoder

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

1) egenskaper hos och användningen av skjutvapen och patroner som avses i 6 § i skjutvapenlagen (1/1998),

2) egenskaper hos och användningen av jaktbåge och pilar,

3) egenskaper hos och användningen av luftvapen,

4) egenskaper hos och användningen av fällor, snaror, saxar, fotsnaror, lövblåsare och nät, samt

5) de förfaringssätt som ska iakttas i samband med olika fångstmetoder.

Utöver vad som föreskrivs i 33 §, får begränsningar i fråga om användningen av fångstredskap och fångstmetoder utfärdas genom förordning av statsrådet. Begränsningarna får gälla vissa

- 1) fångstredskap,
- 2) fångstmetoder,
- 2) fångstområden,
- 4) tidpunkter, samt
- 5) djurarter.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om sådan användning av skjutvapen och patroner samt sådan användning av artificiella ljuskällor som avviker från vad som föreskrivs i 33 § vid spårning och avlivning av skadade djur eller djur i fotsnara, och om avlivning av djur som befinner sig i en fälla, ett gryt, en byggnad, under en byggnad eller annars i hjälplöst tillstånd.

37 a §

Fredning av hyddor av bisamråtta och bäver

Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om fredning av hyddor av bisamråtta och bäver med därtill hörande konstruktioner samt om undantag från fredningen.

41 §

Dispens

Finlands viltcentral kan bevilja dispens från fredning, förbud eller begränsning enligt

37 och 38 § samt 50 § 2 mom. under de förutsättningar som anges i 41 a–41 c §.

Finlands viltcentral kan även vid andra tidpunkter än under sådan fredningstid som avses i 37 § under de förutsättningar som anges i 41 a § 1 mom., 41 b § 1 mom. och 41 c § bevilja dispens för att fånga eller döda vilt eller icke fredade djur.

Finlands viltcentral kan i de fall som avses i 41 a § 1 mom., 41 b § 1 mom. och 41 c § bevilja dispens från begränsningen av användningen av motordrivna fordon enligt 32 §, från bestämmelserna om fångstredskap och fångstmetoder i 33 §, från bestämmelserna i en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 34 § och från bestämmelserna om transport av jaktvapen i 35 § samt från bestämmelserna om skyldigheten att hålla hundar kopplade i 51 § 1 mom. Finlands viltcentral kan bevilja dispens från bestämmelserna om begränsning av användning av motorfordon i 32 § 2 mom. och bestämmelserna om transport av jaktvapen i 35 § 3 mom. även när sökanden är permanent eller långvarigt rörelsehämmad.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om det förfarande som ska iakttas när dispens beviljas, om de villkor som ska ingå i dispensen, om anmälan om den bytesmängd som erhållits med stöd av dispens, om dispensens giltighetstid samt om bedömningen av förutsättningarna för dispens. Genom förordning av statsrådet kan det även utfärdas bestämmelser om vilka tidpunkter dispens får beviljas från bestämmelserna om fredning i 37 §.

Den årliga bytesmängden vid jakt som sker med stöd av dispens och med stöd av en sådan regional kvot som avses i 41 a § 4 mom. kan begränsas. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om vilka viltarter eller grunder för beviljande av dispens som begränsningen avser, största tillåtna bytesmängder, de jaktbara djurens kön och ålder samt om det område som begränsningen gäller.

41 c §

Förutsättningar för dispens i fråga om annat däggdjursvilt

Om det inte finns någon annan tillfredsställande lösning kan dispens enligt 41 § beviljas i fråga om annat däggdjursvilt än sådant som avses i 41 a §

- 1) i syfte att bevara vilda djur eller växter,
- 2) i syfte att förebygga allvarlig skada på odlingar, boskapsuppfödning, skogsbruk, fiskerinäring, renhushållning, vilthushållning, vattendrag eller annan egendom,
- 3) av synnerligen tvingande skäl med hänsyn till folkhälsan, den allmänna säkerheten eller något annat mycket viktigt allmänt intresse, inbegripet ekonomiska och sociala skäl, och om ett tillstånd till undantag medför synnerligen betydande nytta för miljön, eller
- 4) i forsknings-, utbildnings-, omplacerings- och utplanterings syfte eller för att förebygga djursjukdomar när det gäller arterna i fråga.

41 d §

Dispens för undantag från fredning av bon för vilt eller icke fredad fågel

Finlands viltcentral kan bevilja dispens enligt 41 § för förstöring av bon för vilt och bon för icke fredade fåglar samt konstruktioner som hänger samman med bon när förutsättningarna enligt 41 a—41 c § är uppfyllda. Dispens för förstöring av icke fredade fåglars ägg kan beviljas när förutsättningarna enligt 41 b § är uppfyllda.

41 e §

Återkallande av dispens

Finlands viltcentral kan, på framställning av polisen eller gränsbevakningsväsendet, återkalla en dispens, om dispenshavaren bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Detsamma gäller om dispenshavaren i väsentlig grad bryter mot villkoren i dispensen.

Under samma jaktår beviljas inte den vars dispens har återkallats någon ny motsvarande

dispens förrän återkallandet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft eller återkallandet har upphävts.

49 §

Redskap och metoder som används vid fångst av icke fredade djur

Icke fredade djur ska fångas eller dödas så att människor, husdjur, vilt eller fredade djur inte utsätts för fara.

Den som fångar eller dödar en icke fredad fågel eller en förvildad katt får inte använda sådana fångstredskap eller fångstmetoder som nämns i 33 § 1 mom. Den som fångar eller dödar något annat icke fredat däggdjur får inte använda sådana fångstredskap eller fångstmetoder som nämns i 33 § 1 mom. 1 och 5—14 punkten.

När motordrivna fortskaffningsmedel används för fångst eller dödande av icke fredade djur ska de begränsningar som anges i 32 § 1 och 2 mom. iakttas. På fångst och dödande av icke fredade djur tillämpas dessutom vad som i 25 § 3 mom. föreskrivs om vilt.

49 a §

Dispens från förbud mot användning av vissa fångstredskap och fångstmetoder vid fångst av icke fredade däggdjur

Finlands viltcentral kan genom dispens tillåta att fångstredskap och fångstmetoder som är förbjudna enligt 49 § 2 mom. används vid fångst eller dödande av icke fredade däggdjur. Finlands viltcentral kan dessutom i fråga om icke fredade däggdjur bevilja dispens från bestämmelserna i en förordning av statsrådet som har utfärdats med stöd av 50 § 1 mom.

Dispens enligt 1 mom. kan beviljas för att förhindra betydande skador på odlingar, skogsbruk, fiskerinäring, renhushållning, vilthushållning, djurhållning, vattendrag eller egendom eller om det behövs med hänsyn till folkhälsan, den allmänna säkerheten eller något annat synnerligen viktigt allmänt intresse. Dispens kan även beviljas för forskning kring arterna i fråga.

Närmare bestämmelser om de villkor och den anmälningsskyldighet som ska förenas med en dispens som beviljas med stöd av 1 mom. samt om dispensens giltighetstid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

83 d §

Vilt som avlivats med stöd av 25 § i polislagen

Järv, lo, brunbjörn, utter och varg som avlivats med stöd av 25 § i polislagen (493/1995) tillhör staten. Övrigt vilt som av-

livats med stöd av den paragrafen tillhör jaktvårdsföreningen på området.

Järv, lo, brunbjörn, utter eller varg som avses i 1 mom. ska sändas till ett forskningsinstitut som bedriver viltforskning. Forskningsinstitutet kan överlåta djuret till ett allmännyttigt ändamål eller förstöra det.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De förordningar av statsrådet och jord- och skogsbruksministeriet som utfärdats innan lagen har trätt i kraft. Tillstånd och dispenser som beviljats med stöd av jaktlagen förblir i kraft på de villkor som anges i dem.

Helsingfors den 8 november 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

*Bilaga**Parallelltext*

Lag

om ändring av jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i jaktlagen (615/1993) 91 §,
ändras 1, 33, 34, 41, 41 c, 41 d, 49 och 49 a §, av dem 33 § och 49 § sådana de lyder delvis
 ändrade i lag 159/2011, 34 § sådan den lyder i lagarna 314/2005 och 159/2011 samt 41, 41 c,
 41 d och 49 a § sådana de lyder i lag 159/2011, samt
fogas till lagen nya 37 a, 41 e och 83 d § som följer:

*Gällande lag**Proposition*

1 §

1 §

*Lagens tillämpningsområde**Lagens tillämpningsområde*

Denna lag gäller jakt, fångst och dödande av icke fredade djur samt viltvård, ersättande av skador som vållats av vilt och tillsynen över hundar.

Denna lag gäller jakt, fångst och dödande av icke fredade djur samt viltvård, ersättande av skador som vållats av vilt och tillsynen över hundar.

Denna lag gäller i tillämpliga delar även fångst och dödande av däggdjur och fåglar som är fridlysta med stöd av lagen om naturskydd (71/23).

Denna lag gäller i tillämpliga delar även fångst och dödande av däggdjur och fåglar som är fridlysta med stöd av naturvårdslagen (1096/1996).

Utöver vad som stadgas i denna lag skall lagen om naturskydd och djurskyddslagen (91/71) iakttas.

Utöver vad som föreskrivs i denna lag ska naturvårdslagen och djurskyddslagen (247/1996) iakttas.

Om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift stadgas särskilt.

Bestämmelser om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift finns i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993).

33 §

33 §

*Fångstredskap och fångstmetoder**Fångstredskap och fångstmetoder*

Vid jakt är det förbjudet att använda följande fångstredskap och fångstmetoder:

Vid jakt är det förbjudet att använda följande fångstredskap och fångstmetoder:

- 1) sprängladdningar,
- 2) gifter och förgiftade beten eller beten som innehåller ett bedövande ämne,
- 3) elektriska anordningar som kan bedöva eller döda,
- 4) *konstgjorda ljuskällor* och för nattskytte avsedda siktanordningar vilka elektroniskt förstorar eller förändrar bilden,

- 1) *sprängämnen*,
- 2) gifter och förgiftade beten *samt* beten som innehåller *bedövningsmedel*,
- 3) elektriska *eller elektroniska* anordningar som kan bedöva eller döda,
- 4) *siktanordningar för nattskytte vilka elektroniskt förstorar eller omvandlar bilden*,

- 5) speglar och andra bländande föremål,
6) fågellim och fågel nät,
7) automatiska vapen och sådana halvautomatiska vapen vilkas magasin kan laddas med mer än tre patroner,
8) gasning eller utrökning,
9) levande djur som lockbete,
10) gropar och snaror, som har försetts med skjutvapen eller spjut eller något annat härmed jämförbart redskap samt andra motsvarande fångstanordningar som är farliga för människor eller husdjur,
11) saxar som inte dödar omedelbart, samt
12) blyhagel vid jakt på sjöfågel från och med den 1 augusti 1996.

Vid jakt på hjortdjur, skogshönsfåglar och sjöfåglar får mekaniska anordningar som åstadkommer ljud inte användas.

Bestämmelser om förbud mot att åsamka djur onödig smärta eller plåga finns i 3 § i djurskyddslagen.

34 §

Närmare bestämmelser om fångstredskap och fångstmetoder

Närmare bestämmelser om egenskaperna hos och användningen av vapen och andra tillåtna fångstredskap samt om de förfaringsätt som skall iaktas i samband med tillåtna fångstmetoder utfärdas genom förordning av statsrådet.

- 5) artificiella ljuskällor och anordningar för belysning av målet samt speglar och andra bländande anordningar,
6) fågellim, fågel nät och krokar,
7) till sitt funktionssätt helautomatiska vapen samt halvautomatiska vapen med magasin som rymmer mer än två patroner,
8) fångst eller dödande med hjälp av gasning eller utrökning,
9) levande djur som lockbete,
10) gropar och snaror som har försetts med skjutvapen eller spjut eller något annat därmed jämförbart redskap samt andra motsvarande fångstanordningar som är farliga för människor eller husdjur,
11) saxar som inte dödar omedelbart,
12) armborst och motsvarande vapen för bågskytte,
13) spjut, kastträn, harpuner och därmed jämförbara vapen,
14) blåsrör, samt
15) mekaniska anordningar som åstadkommer ljud.
Blyhagel får inte användas vid jakt på sjöfågel. Användningen av nät med icke-selektivt utförande eller icke-selektiv användning av nät är förbjuden vid jakt på vilt av däggdjur.
Bestämmelser om förbud mot att åsamka djur onödig smärta eller plåga finns i 3 § i djurskyddslagen. *Bestämmelser om avlivning av djur i finns i 32 § i djurskyddslagen.*

34 §

Närmare bestämmelser om fångstredskap och fångstmetoder

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om
1) egenskaper hos och användningen av skjutvapen och patroner som avses i 6 § i skjutvapenlagen (1/1998),
2) egenskaper hos och användningen av jaktbåge och pilar,
3) egenskaper hos och användningen av luftvapen,
4) egenskaper hos och användningen av fällor, snaror, saxar, fotsnaror, lövblåsare och nät, samt
5) de förfaringsätt som ska iaktas i sam-

Genom förordning av statsrådet kan användningen av tillåtna fångstredskap och fångstmetoder begränsas så att vissa fångstredskap eller fångstmetoder får användas endast inom bestämda områden eller endast under vissa tider eller endast vid jakt på visst vilt.

Närmare bestämmelser om tillåten användning av fångstredskap och fångstmetoder som är förbjudna enligt 33 § får utfärdas genom förordning av statsrådet.

band med olika fångstmetoder.

Utöver vad som föreskrivs i 33 §, får begränsningar i fråga om användningen av fångstredskap och fångstmetoder utfärdas genom förordning av statsrådet. Begränsningarna får gälla vissa

- 1) fångstredskap,*
- 2) fångstmetoder,*
- 2) fångstområden,*
- 4) tidpunkter, samt*
- 5) djurarter.*

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om sådan användning av skjutvapen och patroner samt sådan användning av artificiella ljuskällor som avviker från vad som föreskrivs i 33 § vid spårning och avlivning av skadade djur eller djur i fotsnara, och om avlivning av djur som befinner sig i en fälla, ett gryt, en byggnad, under en byggnad eller annars i hjälplöst tillstånd.

[ny]

37 a §

Fredning av hyddor av bisamråtta och bäver

Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om fredning av hyddor av bisamråtta och bäver med därtill hörande konstruktioner samt om undantag från fredningen.

41 §

41 §

Dispens

Dispens

Finlands viltcentral kan bevilja dispens från fredning, förbud eller begränsning enligt 37 och 38 § samt 50 § 2 mom. under de förutsättningar som anges i 41 a—41 c §.

Finlands viltcentral kan även vid andra tidpunkter än under fredningstid som avses i 37 § under de förutsättningar som anges i 41 a § 1 mom., 41 b § 1 mom. och 41 c § bevilja dispens för att döda eller fånga vilt eller icke fredade djur.

Finlands viltcentral kan i de fall som avses i 41 a § 1 mom., 41 b § 1 mom. och 41 c § bevilja dispens från begränsningen av användningen av motordrivna fordon enligt 32 §, från bestämmelserna om fångstredskap och

Finlands viltcentral kan bevilja dispens från fredning, förbud eller begränsning enligt 37 och 38 § samt 50 § 2 mom. under de förutsättningar som anges i 41 a—41 c §.

Finlands viltcentral kan även vid andra tidpunkter än under sådan fredningstid som avses i 37 § under de förutsättningar som anges i 41 a § 1 mom., 41 b § 1 mom. och 41 c § bevilja dispens för att fånga eller döda vilt eller icke fredade djur.

Finlands viltcentral kan i de fall som avses i 41 a § 1 mom., 41 b § 1 mom. och 41 c § bevilja dispens från begränsningen av användningen av motordrivna fordon enligt 32 §, från bestämmelserna om fångstredskap

fångstmetoder i 33 §, från bestämmelserna om transport av jaktvapen i 35 § samt från bestämmelserna om skyldigheten att hålla hundar kopplade i 51 § 1 mom. Finlands viltcentral kan bevilja dispens från bestämmelserna om begränsning av användning av motorfordon i 32 § 2 mom. och bestämmelserna om transport av jaktvapen i 35 § 3 mom. även när sökanden är permanent eller långvarigt rörelsehämmad.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om det förfarande som ska iakttas när dispens beviljas, om de villkor som ska ingå i dispensen, om anmälan om den bytesmängd som erhållits med stöd av dispens samt om bedömningen av förutsättningarna för dispens. Genom förordning av statsrådet kan det även utfärdas bestämmelser om de tider när undantag från fredning som avses i 37 § får göras.

Den årliga bytesmängden vid jakt som sker med stöd av dispens och med stöd av i 41 a § 4 mom. avsedd regional kvot kan begränsas. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om vilka viltarter som begränsningen avser, största tillåtna bytesmängder, de jaktbara djurens kön och ålder samt om det område som begränsningarna gäller.

41 c §

Förutsättningar för dispens i fråga om annat däggdjursvilt

För annat däggdjursvilt än det som nämns i 41 a § kan dispens enligt 41 § beviljas för att förebygga betydande skador på odlingar, skogsbruk, fiskerinäring, renhushållning, djurhållning, vattendrag eller egendom eller om det behövs med hänsyn till folkhälsan, den allmänna säkerheten eller något annat synnerligen viktigt allmänt intresse. Dispens kan också beviljas i forsknings-, utbildnings-, omplacerings- och utplanterings syfte när det gäller arterna i fråga.

och fångstmetoder i 33 §, från bestämmelserna i en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 34 § och från bestämmelserna om transport av jaktvapen i 35 § samt från bestämmelserna om skyldigheten att hålla hundar kopplade i 51 § 1 mom. Finlands viltcentral kan bevilja dispens från bestämmelserna om begränsning av användning av motorfordon i 32 § 2 mom. och bestämmelserna om transport av jaktvapen i 35 § 3 mom. även när sökanden är permanent eller långvarigt rörelsehämmad.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om det förfarande som ska iakttas när dispens beviljas, om de villkor som ska ingå i dispensen, om anmälan om den bytesmängd som erhållits med stöd av dispens, om dispensens giltighetstid samt om bedömningen av förutsättningarna för dispens. Genom förordning av statsrådet kan det även utfärdas bestämmelser om vid vilka tidpunkter dispens får beviljas från bestämmelserna om fredning i 37 §.

Den årliga bytesmängden vid jakt som sker med stöd av dispens och med stöd av en sådan regional kvot som avses i 41 a § 4 mom. kan begränsas. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om vilka viltarter eller grunder för beviljande av dispens som begränsningen avser, största tillåtna bytesmängder, de jaktbara djurens kön och ålder samt om det område som begränsningen gäller.

41 c §

Förutsättningar för dispens i fråga om annat däggdjursvilt

Om det inte finns någon annan tillfredsställande lösning kan dispens enligt 41 § beviljas i fråga om annat däggdjursvilt än sådant som avses i 41 a §

- 1) i syfte att bevara vilda djur eller växter,*
- 2) i syfte att förebygga allvarlig skada på odlingar, boskapsuppfödning, skogsbruk, fiskerinäring, renhushållning, vilthushållning, vattendrag eller annan egendom,*
- 3) av synnerligen tvingande skäl med hänsyn till folkhälsan, den allmänna säkerheten eller något annat mycket viktigt allmänt in-*

trasse, inbegripet ekonomiska och sociala skäl, och om ett tillstånd till undantag medför synnerligen betydande nytta för miljön, eller 4) i forsknings-, utbildnings-, omplacerings- och utplanterings syfte eller för att förebygga djursjukdomar när det gäller arterna i fråga.

41 d §

Återkallande av dispens

Finlands viltcentral kan, på framställning av polisen eller gränsbevakningsväsendet, återkalla en dispens, om dispenshavaren bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Detsamma gäller om dispenshavaren i väsentlig grad bryter mot villkoren i dispensen.

Under samma jaktår beviljas inte den vars dispens har återkallats någon ny motsvarande dispens förrän återkallandet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft eller återkallandet har upphävts.

[ny]

41 d §

Dispens för undantag från fredning av bon för vilt eller icke fredad fågel

Finlands viltcentral kan bevilja en sådan dispens som avses i 41 § för förstöring av bon eller konstruktioner som ansluter sig till dessa när de villkor som anges ovan i 41 a—41 c § är uppfyllda. Även dispens för förstöring av ägg kan beviljas när villkoren i 41 b § är uppfyllda.

41 e §

Återkallande av dispens

Finlands viltcentral kan, på framställning av polisen eller gränsbevakningsväsendet, återkalla en dispens, om dispenshavaren bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Detsamma gäller om dispenshavaren i väsentlig grad bryter mot villkoren i dispensen.

Under samma jaktår beviljas inte den vars dispens har återkallats någon ny motsvarande dispens förrän återkallandet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft eller återkallandet har upphävts.

49 §

Redskap och metoder som används vid fångst av icke fredade djur

Icke fredat djur skall fångas eller dödas så att människor, husdjur, vilt eller fredade djur inte utsätts för fara.

Den som fångar eller dödar ett icke fredat djur får inte använda sådana fångstredskap el-

49 §

Redskap och metoder som används vid fångst av icke fredade djur

Icke fredade djur ska fångas eller dödas så att människor, husdjur, vilt eller fredade djur inte utsätts för fara.

Den som fångar eller dödar en icke fredad fågel eller en förvildad katt får inte använda

ler fångstmetoder som nämns i 33 § 1 mom. 1—3, 5—7 och 9—11 punkten. I 33 § 1 mom. 2 punkten nämnda ämnen får dock användas för fångst eller dödande av andra icke fredade djur än fåglar och förvildade katter.

När motordrivna fortskaffningsmedel används för fångst eller dödande av icke fredat djur skall de begränsningar som anges i 32 § 1 och 2 mom. iakttas. På fångst och dödande av icke fredat djur tillämpas dessutom vad som i 25 § 3 mom. stadgas om vilt.

49 a §

Dispens från förbud mot användning av fångstredskap och fångstmetoder vid fångst av icke fredade djur

Finlands viltcentral kan genom dispens tillåta att fångstredskap och fångstmetoder som är förbjudna enligt 49 § 2 mom. används vid fångst eller dödande av icke fredade djur.

Dispens enligt 1 mom. kan beviljas för förhindrande av betydande skador på odlingar, skogsbruk, fiskerinäring, renhushållning, djurhållning, vattendrag eller egendom eller om det behövs med hänsyn till folkhälsan, den allmänna säkerheten eller något annat synnerligen viktigt allmänt intresse. Dispens kan även beviljas i forskningssyfte kring arterna i fråga.

[ny]

sådana fångstredskap eller fångstmetoder som nämns i 33 § 1 mom. Den som fångar eller dödar något annat icke fredat däggdjur får inte använda sådana fångstredskap eller fångstmetoder som nämns i 33 § 1 mom. och 5—14 punkten.

När motordrivna fortskaffningsmedel används för fångst eller dödande av icke fredade djur ska de begränsningar som anges i 32 § 1 och 2 mom. iakttas. På fångst och dödande av icke fredade djur tillämpas dessutom vad som i 25 § 3 mom. föreskrivs om vilt.

49 a §

Dispens från förbud mot användning av vissa fångstredskap och fångstmetoder vid fångst av icke fredade däggdjur

Finlands viltcentral kan genom dispens tillåta att fångstredskap och fångstmetoder som är förbjudna enligt 49 § 2 mom. används vid fångst eller dödande av icke fredade däggdjur. *Finlands viltcentral kan dessutom i fråga om icke fredade däggdjur bevilja dispens från bestämmelserna i en förordning av statsrådet som har utfärdats med stöd av 50 § 1 mom.*

Dispens enligt 1 mom. kan beviljas för att förhindra betydande skador på odlingar, skogsbruk, fiskerinäring, renhushållning, vilthushållning, djurhållning, vattendrag eller egendom eller om det behövs med hänsyn till folkhälsan, den allmänna säkerheten eller något annat synnerligen viktigt allmänt intresse. Dispens kan även beviljas för forskning kring arterna i fråga.

Närmare bestämmelser om de villkor och den anmälningsskyldighet som ska förenas med en dispens som beviljas med stöd av 1 mom. samt om dispensens giltighetstid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

83 d §

Vilt som avlivats med stöd av 25 § i polislagen

Järv, lo, brunbjörn, utter och varg som avlivats med stöd av 25 § i polislagen (493/1995) tillhör staten och övrigt vilt tillhör jaktvårdsföreningen på området.

Järv, lo, brunbjörn, utter eller varg som avses i 1 mom. ska sändas till ett forskningsinstitut som bedriver viltforskning. Forskningsinstitutet kan överlåta djuret till ett allmännyttigt ändamål eller förstöra det.

91 §

[upphävs]

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
De förordningar av statsrådet och jord- och skogsbruksministeriet som utfärdats innan lagen har trätt i kraft. Tillstånd och dispenser som beviljats med stöd av jaktlagen förblir i kraft på de villkor som anges i dem.*